

ECO-dan Azərbaycana dəstək

Qərbi azərbaycanlıların qayıdış hüququ
Xankəndi Kommünikesində əksini tapıb

Xalqımızın növbəti milli hədəfi 37 il əvvəl erməni şovinistləri tərəfindən yurd-yuvasından zorla qovulan yüz minlərlə soydaşımızın tarixi torpaqlarına - indiki Ermənistan ərazisinə sülh yolu ilə təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə qaytarılmasının təmin olunmasıdır. Buna görədir ki, soydaşlarımıza qarşı törədilən etnik təmizləmənin beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılması dövlətimiz tərəfindən qarşıya əsas vəzifələrdən biri kimi qoyulub. Rəsmi Bakı qətiyyətlə bəyan edib ki, Qərbi Azərbaycan qayıdış həyata keçirilməyənə qədər bu məsələ beynəlxalq gündəlikdən düşməyəcək.

İyulun 4-də Xankəndi şəhərində İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (ECO) 17-ci Zirvə görüşündəki çıxışı zamanı Prezident İlham Əliyev bir daha bu mötəbər tribunadan diqqətə çatdırdı ki, Ermənistandan deportasiya olunmuş qərbi azərbaycanlıların hüquqlarının təmin olunması böyük əhəmiyyət kəsb edir: "Qərbi azərbaycanlıların Ermənistandakı öz dədə-baba torpağına sülh yolu ilə qayıdışının təmin edilməsi sahəsində söylər bundan sonra da davam etdiriləcək".

Bu məsələ prinsipial və ardıcıl şəkildə beynəlxalq gündəliyə gətirilir

3-4 iyul tarixlərdə Xankəndidə keçirilən İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının 17-ci Zirvə görüşünün yekunu olaraq Sədrin Xülasəsi olan Xankəndi Kommünikesi qəbul olunub.

Tarixi Zirvə görüşündə qəbul edilən Xankəndi Kommünikesində həm də Ermənistandan qovulmuş azərbaycanlıların öz doğma yurdlarına ləyaqətli qayıdış hüququnun bir daha təsdiqlənməsinin əks olunması mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Bununla bağlı Qərbi Azərbaycan İcmasının bəyanatında deyilir ki, sözügedən mötəbər tədbirdə Qərbi Azərbaycan məsələsinin qaldırılması soydaşlarımızın sülh yolu ilə, təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə doğma yurdlarına qayıdışına beynəlxalq dəstəyin möhkəmləndirilməsi baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir: "Qərbi Azərbaycan İcması qayıdış məsələsini prinsipial və ardıcıl şəkildə beynəlxalq gündəliyə gətirməsinə və bu məsələyə beynəlxalq aləmin birmənalı dəstəyini təmin etməsinə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə təşəkkür edir".

Vurğulayaq ki, qərbi azərbaycanlıların qayıdış hüququnun təmin edilməsi istiqamətində bu günə qədər dövlətimiz tərəfindən vacib addımlar atılıb.

Qərbi Azərbaycan İcmasının yeni Nizamnaməsi təsdiq olunub, Ermənistan ərazisindən qovulmuş azərbaycanlıların geriye qayıtmasının təmin edilməsi ilə bağlı Qayıdış Konsepsiyası hazırlanıb. Qayıdış Konsepsiyası indiki Ermənistan ərazisindən zorla çıxarılmış azərbaycanlıların geriye qayıtması üçün Qərbi Azərbaycan İcmasının həyata keçirəcəyi fəaliyyətin məqsədlərini, prinsipləri, hazırlıq və icra tədbirləri üçün yol xəritəsini müəyyən edir. Konsepsiya beynəlxalq hüquqa, aidiyyəti dövlətdaxili hüquqa, tarixi faktlara əsaslanır, ədalətin və sülhün bərqərar olunmasına xidmət edir.

Qərbi Azərbaycana qayıdış istiqaməti üzrə qeyri-hökumət təşkilatları (QHT) da fəallıq nümayiş etdirirlər. Hesabat dövründə Azərbaycan QHT-ləri beynəlxalq kürsülərdə - BMT-nin, ATƏT-in müxtəlif toplantılarında, xarici ölkələrdə bu mövzuda məsələlər qaldırıb, ictimai diskussiyalar açıb, yan tədbirlər təşkil etməyə

nail olublar. Ümumilikdə bu tədbirlər ABŞ, Belçika, İspaniya, Rumıniya, Polşa, Türkiyə, Özbəkistan, Qazaxıstan kimi ölkələri əhatə edib.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi də İrəvan Qazılığının bərpa edilməsi barədə qərar verib.

Soydaşlarımız milli kimliklərinə görə etnik təmizləməyə məruz qalıblar

Bu il iyunun 21-22-də İstanbulda keçirilən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Xarici İşlər Nazirləri Şurasının 51-ci sessiyasının yekununda bir sıra qərarlarla yanaşı, ilk dəfə olaraq Qərbi Azərbaycan İcması ilə bağlı qətnamə qəbul olundu. ECO çərçivəsində ilk dəfə olaraq qəbul olunan "Hazırkı Ermənistan ərazilərindən zorla və sistemik şəkildə didərgin salınmış azərbaycanlıların qayıdış hüququ" adlı qətnamədə ECO-ya üzv ölkələrin Qərbi Azərbaycan İcmasının öz yurdlarına ləyaqətli qayıdış hüququna dəstəyi ifadə olunur, habelə Ermənistan tərəfindən sözügedən icmanın hüquqlarının inkar olunması qınanılır. Mühüm əhəmiyyətə malik qətnamənin qəbul olunması qərbi azərbaycanlı soydaşlarımızın qayıdış hüququna beynəlxalq dəstəyi bir daha ifadə etdi.

ECO Xarici İşlər Nazirləri Şurasının 51-ci sessiyasının İstanbul Bəyannaməsində indiki Ermənistan ərazilərindən zorla qovulmuş azərbaycanlıların geri qayıdış hüququnun mövcudluğu təsdiqlənir və Ermənistan tərəfinin Qərbi Azərbaycan İcması ilə dialoqu rədd etməsi qınanılır.

Bu günə qədər də Ermənistan tərəfi qərbi azərbaycanlıların qayıdışı məsələsi ətrafında manipulyasiyalar edərək guya bunu Azərbaycanın ərazi iddiası kimi təqdim edir. İrəvan erməni şovinizmini ört-basdır etmək üçün həqiqəti beynəlxalq ictimaiyyətə təhrif olunmuş şəkildə çatdıraraq çaşqınlıq yaratmaq istəyir. Ancaq yüz minlərlə azərbaycanlının indiki Ermənistan ərazisindən milli kimliklərinə görə etnik təmizləməyə məruz qalmaları tarixi faktdır və bununla bağlı arxivlərdə dəlil və sübutlar kifayət qədərdir. Ən önəmlisi isə odur ki, çox da uzaq tarixdə yox, cəmi 37 il əvvəl Ermənistan tərəfindən törədilən bu cinayət əməllərinin yüz minlərlə şahidi var, onlar ürəkləri onilliklərdə torpaq həsrəti ilə döyünən qərbi azərbaycanlılardır. Qaçqınlıq həyatına məhkum olan bu insanlar böyük ümid və inamla dədə-baba yurdlarına qayıdacaqları günləri gözləyirlər.

O günlərin uzaqda olmadığı da gerçəkdir. Çünki qaçqın soydaşlarımızın hüquqlarının bərpası beynəlxalq platformalarda da müzakirə mövzusunə çevrilib. ECO-nun 17-ci Zirvə görüşündə qəbul edilən Xankəndi Kommünikesində bu məsələnin əksini tapması da göstərir ki, artıq qərbi azərbaycanlıların qayıdışı beynəlxalq səviyyədə də aktualıq kəsb edir.

*Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"*